

Uchwała Nr 980/ 2011
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 24 listopada 2011 r.
w sprawie oceny jakości kształcenia na kierunku „biotechnologia” prowadzonym
w Międzyuczelnianym Wydziale Biotechnologii
Uniwersytetu Gdańskiego i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego
na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia

§ 1

Działając na podstawie art. 49 ust.1 pkt. 2 oraz art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.) w związku z § 28 Statutu PKA Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej – po dokonaniu oceny jakości kształcenia w większości jednostek organizacyjnych prowadzących kierunek „biotechnologia”, kierując się sprawozdaniem Zespołu Kierunków Studiów Przyrodniczych w sprawie jakości kształcenia na kierunku „biotechnologia” prowadzonym w **Międzyuczelnianym Wydziale Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia** – wydaje ocenę:

wyróżniającą.

§ 2

Wyróżniającą ocenę jakości kształcenia na kierunku „biotechnologia” prowadzonym w Międzyuczelnianym Wydziale Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego uzasadnia posiadanie unikalnej bazy materialnej, efektywnie funkcjonującego i doskonałego wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz spełnienie wymagań kadrowych, programowych i organizacyjnych w stopniu znacznie przekraczającym obowiązujące standardy.

Kształcenie na kierunku „biotechnologia” w Międzyuczelnianym Wydziale Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego jest prowadzone od roku 1993 na mocy decyzji Senatów obydwu Uczelni. Wydział jest do dzisiaj jednostką unikatową w naukach przyrodniczych w skali całego kraju, ponieważ tworzony jest przez dwa Uniwersytety. Na Wydziale utworzono nowoczesną ścieżkę kształcenia wykraczającą poza standardy nauczania i pozwalającą na szybkie włączenie studentów do badań naukowych z zakresu biotechnologii, ze szczególnym uwzględnieniem biotechnologii w szeroko pojętych naukach medycznych. Program studiów, oferując kilka specjalności, jest w znacznym stopniu ukierunkowany na kształcenie umiejętności. Istnieją tu również doskonałe warunki do szerokiej międzynarodowej współpracy i wymiany naukowej i studenckiej z najlepszymi ośrodkami akademickimi na świecie. Wydział ma utrwaloną pozycję i wyrazisty profil naukowo-dydaktyczny ukształtowane przez nauczycieli akademickich obu Uczelni.

Sylwetki absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia, jak również zakładane cele i efekty kształcenia, w pełni odzwierciedlają charakter kierunku „biotechnologia”. Kształcenie cechuje uniwersalność, a także wieloaspektowość przekazywanej wiedzy. Absolwenci uzyskują wiedzę interdyscyplinarną i umiejętności z zakresu nauk przyrodniczych i medycznych właściwe dla zawodu biotechnologa, mające istotne znaczenie dla ich przyszłej pracy zawodowej. Realizowane plany i programy studiów, zachowując zgodność ze standardami i uwzględniając wszystkie wymagane treści kształcenia, znacznie je poszerzają, zwłaszcza w zakresie kształcenia na 5 specjalnościach. Część zajęć prowadzonych jest w języku angielskim, co znacznie podnosi

wartość absolwentów w oczach interesariuszy zewnętrznych. Od 20 do 50% studentów z każdego rocznika odbywa część studiów za granicą. Programy studiów pierwszego i drugiego stopnia są względem siebie komplementarne i dobrze służą osiągnięciu zakładanych celów kształcenia, a także pozwalają właściwie przygotować absolwenta do pracy zawodowej. Dostępne dla studentów, ujednolicone sylabusy opracowane są starannie i rzeczowo.

Ze względu na szczególny charakter Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, którego studenci mogą korzystać z oferty dydaktycznej dwóch uczelni i brać udział w projektach badawczych realizowanych zarówno w Uniwersytecie Gdańskim, jak i w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym, studia biotechnologiczne są ukierunkowane na medyczne aspekty biotechnologii. Studenci mają możliwość wyboru zajęć z biologii, farmacji, medycyny i weterynarii, co jest unikalnym zjawiskiem w kraju. Na unikatowość kierunku „biotechnologia” wpływa też tematyka zajęć o dużym zastosowaniu w praktyce z zakresu: biotechnologii medycznej, genetyki sądowej, badań nad biologią molekularną chorób nowotworowych, wirusologią molekularną, chorobami zakaźnymi i chorobami uwarunkowanymi genetycznie oraz roślinnymi surowcami dla przemysłu farmaceutycznego.

Proces dydaktyczny w Międzyuczelnianym Wydziale Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego jest bardzo dobrze zorganizowany, realizowany w bardzo dobrych warunkach lokalowych i równie dobrym wyposażeniu laboratoriów, stwarzających warunki do bezpośredniego udziału studenta w analizach, przyczyniających się do realnego kształcenia umiejętności opisanych w sylwetce absolwenta. Duża część zajęć ma charakter praktyczny, także w bezpośrednim kontakcie z pacjentami w obiektach uczelnianych i pozauczelnianych. Wysoki poziom kształcenia zapewnia kadra naukowa o wyjątkowo dużej aktywności publikacyjnej w czasopiśmie z tzw. Listy Filadelfijskiej i o wysokich wskaźnikach Hirscha (od 2 do nawet 20). W opinii studentów ważną rolę w kształceniu umiejętności odgrywają dobrze zaprogramowane praktyki zawodowe na studiach I stopnia i dobrowolne praktyki zawodowe w czasie trwania studiów II stopnia, co jest unikalnym zjawiskiem na kierunkach przyrodniczych w Polsce. Procedura dyplomowania jest efektywna i spełnia ważną rolę w ewaluacji wewnętrznej procesu kształcenia. Tematyka prac dyplomowych odpowiada specyfice kierunku studiów, a ich poziom merytoryczny jest bardzo dobry, nierzadko wybitny. Rokrocznie władze Wydziału nagradzają trzy najlepsze prace magisterskie na kierunku. Studenci mają możliwość prezentacji wyników swoich prac w języku angielskim podczas Letnich Szkół Biotechnologicznych w obecności uczonych z zachodnich uczelni partnerskich.

W ostatnim czasie do zakresu metod dydaktycznych wykorzystywanych w Międzyuczelnianym Wydziale Biotechnologii zostały wprowadzone kursy typu e-learning oraz prezentacje profili badawczych zespołów naukowych. Ta druga forma zajęć umożliwia studentom świadomy wybór tematyki i miejsca realizacji pracy magisterskiej. W ramach unowocześniania programu studiów przeprowadzane są korekty programu oraz treści programowych zajęć. Wprowadzone zostały nowe przedmioty np. Socjomikrobiologia dla studentów studiów I stopnia. Korekty programów nauczania uwzględniają potrzebę podkreślenia istoty przekazywania studentom umiejętności i kompetencji, które obok wiedzy są efektami procesu dydaktycznego. W Międzyuczelnianym Wydziale Biotechnologii dużą uwagę zwraca się na pracę zespołową studentów. Część zajęć laboratoryjnych realizowana jest w zespołach dwuosobowych. Opracowywanie tematów na seminariach również, w niektórych przypadkach, wymaga od studentów pracy zespołowej.

Opieka nad różnymi formami aktywności studentów funkcjonuje bez zarzutu, a relacje pomiędzy nauczycielami akademickimi i studentami są wzorowe i partnerskie. Szczególnie w stosunku do studentów starszych lat, realizujących prace dyplomowe, daje się odczuć pozytywny klimat panujący w laboratoriach. Obsługa administracyjna studentów nie budzi najmniejszych zastrzeżeń.

Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii w wyniku oceny parametrycznej, przeprowadzonej w roku 2010 roku przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, uzyskał pierwszą kategorię, zajmując najwyższą pozycję wśród jednostek akademickich kształcących w zakresie biologii i biotechnologii.

Jest to efekt rzetelnej oceny nauczycieli akademickich i pracowników naukowo-technicznych przy udziale studentów, biorących udział w semestralnej ankietyzacji przedmiotów. Wyniki ocen ankietyzacji są dostępne dla studentów. O właściwym działaniu wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia świadczy reakcja władz Wydziału na przypadki zastrzeżeń do poziomu zajęć z kilku przedmiotów polegająca na zmianie prowadzących. Jest to więc system reaktywny, całościowy, transparentny w procedurach i przynoszący określone efekty. Niewątpliwie efektem skuteczności systemu i całości realizowanego kształcenia jest fakt łatwego uzyskiwania zatrudnienia przez absolwentów, zgodnego z ukończonym kierunkiem studiów.

Kadra Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego efektywnie stara się o uatrakcyjnienie i umiędzynarodowienie oferty dydaktycznej uczestnicząc od wielu lat w programach międzynarodowych m. in. od 1996 r. w sieci „BIOTECH – Biotechnology Thematic Network”, koordynowanej przez Uniwersytet w Perugii. W 2002 roku Wydział uzyskał status europejskiego Centrum Doskonałości „BioMoBiL –w zakresie biobezpieczeństwa i biomedycyny molekularnej – integracja w nauce i edukacji dla transferu wiedzy i technologii”. W latach 2006-2008 koordynował międzynarodową sieć naukowo-dydaktyczną „ScanBalt Campus Network on Molecular Diagnostics”. W latach 2009-2010 uczestniczył w programie „FS-Biotech – future skills for biotechnology”, koordynowanym przez Uniwersytet w Porto.

Wydział przykładą bardzo dużą wagę do promowania interdyscyplinarności zarówno w zakresie działalności naukowej jak i dydaktycznej. W roku 2010 utworzył, wspólnie z innymi wydziałami Uniwersytetu Gdańskiego i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, a obecnie koordynuje Interdyscyplinarne Przyrodniczo-Matematyczne Studia Doktoranckie, które prowadzone są w języku angielskim, a stypendia i badania finansowane są ze środków Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki poprzez MNiSW oraz Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka poprzez Fundację na rzecz Nauki Polskiej (Międzynarodowe Projekty Doktoranckie). Studia te stanowią ważną i atrakcyjną ofertę dla studentów i magistrantów.

Wydział dysponuje doskonałą, znakomicie wyposażoną bazą dydaktyczną i naukową niezbędną do uzyskiwania licznych umiejętności zapisanych w sylwetce absolwenta. Do dyspozycji studentów Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego udostępnionych jest pięć sal wykładowo-seminaryjnych oraz sześć laboratoriów dydaktycznych: Kultury *in vitro*, Diagnostyki Molekularnej/ Biochemii Białek/Mikrobiologii Ogólnej; Biofizyki; Inżynierii Bioprocessowej/ Diagnostyki Mikrobiologicznej/Mikrobiologii Przemysłowej; Biochemii/ Biologii Molekularnej; komputerowe na 6 stanowisk. Sale wyposażone w wysokiej klasy sprzęt do analiz molekularnych, badań mikroskopowych, badań genetycznych, biochemicznych z dobrze działającym systemem ochrony osobistej studentów i pracowników. Studenci realizujący prace magisterskie mają dostęp do wszystkich laboratoriów badawczych jednostek organizacyjnych Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii. Studenci kierunku „biotechnologia” mają pełny i nieograniczony dostęp do bogatych zbiorów Biblioteki Głównej Uniwersytetu Gdańskiego i Biblioteki Głównej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, w których mogą znaleźć niemal całą literaturę biotechnologiczną publikowaną w czasopiśmie międzynarodowych i krajowych, aktualne podręczniki, w tym szereg e-książek. Biblioteki są dostępne w czasie odpowiadającym studentom ocenianego kierunku.

Władze i Pracownicy Wydziału zapewniają jak najlepsze warunki kształcenia, włączając studentów w bardzo szerokim zakresie w prace naukowo-badawcze, w tym finansowane ze źródeł zagranicznych (np. 5., 6., 7. Program Ramowy UE), a także krajowych (MNiSW, FNP,

NCN, NCBiR), stwarzając studentom możliwość rzeczywistego udziału w pracy naukowej w ramach działalności znacznie wykraczającej poza obszary wyznaczone przez standardy nauczania. W programie studiów znajduje się szereg przedmiotów prowadzonych w języku angielskim. Szczególną troskę przykładą się do wykształcenia umiejętności prezentowania wyników prac badawczych w języku angielskim. Wszyscy studenci przygotowujący prace magisterskie prezentują wyniki swoich badań w postaci dziesięciominutowych, anglojęzycznych prezentacji w trakcie konferencji organizowanej przez samorząd studencki Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. Stąd też prace magisterskie stoją na bardzo wysokim poziomie i mają w zdecydowanej większości charakter eksperymentalny, oraz ścisły związek z badaniami naukowymi prowadzonymi na Wydziale.

System zapewnienia jakości kształcenia funkcjonuje bardzo sprawnie. W ostatnim czasie zostały podjęte decyzje o przekazywaniu studentom informacji o wynikach analizy ankiet do wiadomości. Niezależnie od przeprowadzanych ankiet, studenci mogą zgłaszać uwagi dotyczące jakości kształcenia do Rady Wydziału, poprzez swoich przedstawicieli. W obrębie Rady Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego działa Komisja dydaktyczna, która na bieżąco ocenia i modyfikuje przebieg procesu kształcenia. Ponadto, każdy student ma możliwość bezpośredniego zgłaszania swoich uwag dotyczących jakości kształcenia do Dziekana lub Prodziekanów.

W ramach doskonalenia systemu uchwałą Senatu oraz rozporządzeniami Rektora powołano i określono zadania Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowego Pełnomocnika ds. jakości kształcenia. Określono szereg zadań związanych z analizą procesu kształcenia, powołano Fundusz Innowacji Dydaktycznych oraz ofertę dla podniesienia kompetencji dydaktycznych pracowników Uniwersytetu Gdańskiego. Przeprowadzono już pierwsze przewidziane harmonogramem prace. Przygotowano i po raz pierwszy przeprowadzono wśród nowych studentów ankietę „Pierwszy Kontakt z Uczelnią”. Ankieta ta między innymi bada proces rekrutacji oraz pierwszy kontakt studentów z Uczelnią. Będzie ona cyklicznie powtarzana i analizowana z uwzględnieniem specyfiki każdego wydziału. Warto nadmienić, że pomimo przeprowadzenia ankiety w systemie on-line udało się uzyskać bardzo wysoki zwrot kwestionariuszy. Zapewniono pełną anonimowość badań. Podobne badania planowane są do przeprowadzenia wśród absolwentów Uczelni „Ankieta na wyjściu”. W wyniku prac uczelnianego zespołu opracowano już wspólne ujednolicone treści ankiet wydziałowych dotyczących analizy jakości zajęć dydaktycznych. Pozwoli to na porównanie jakości kształcenia na wydziałach Uniwersytetu Gdańskiego oraz, ze względu na uniwersalność pytań, zapewni informacje dotyczące prowadzonych działań. Docelowo ankieta ta zostanie wprowadzona na wydziałach w systemie on-line. Możliwe będzie dołączenie dodatkowych pytań związanych ze specyfiką poszczególnych wydziałów. Raport po przeprowadzonej analizie jest przedstawiany co semestr Radzie Wydziału i w skróconej formie udostępniany studentom. Obok nadzoru nad zajęciami sprawowanymi przez kierowników katedr i Dziekana, ankieta w nowej formie, stanie się rutynowym działaniem monitorującym jakość kształcenia w Międzyuczelnianym Wydziale Biotechnologii.

Spośród jedenastu standardów oceny jakości kształcenia dokonanej przez Komisję, sześć uzyskało ocenę „wyróżniającą” (struktura kwalifikacji absolwenta, kadra naukowo-dydaktyczna, efekty kształcenia, badania naukowe, kontakty z otoczeniem i poziom umiędzynarodowienia). Są one niezmiernie ważne z punktu widzenia jakości kształcenia i świadczą o bardzo wysokim poziomie naukowym i dydaktycznym Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii. Pozostałych pięć uzyskało ocenę „w pełni”.

Warunki i klimat studiowania w Międzyuczelnianym Wydziale Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego studenci oceniają jako wzorcowe. Jest to tym bardziej możliwe, że zachowane są bardzo dobre proporcje liczby studentów

do liczby prowadzących zajęcia dydaktyczne. Relacja między liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów wynosi 1:6,6. Istotnym jest też fakt, iż kształcenie studentów prowadzą specjaliści z dwóch Uczelni i jest ono ukierunkowane na „biotechnologię” w obszarze medycznym.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej podzieliło stanowisko Zespołu Kierunków Studiów Przyrodniczych uznając kształcenie prowadzone na kierunku „biotechnologia” w Międzyuczelnianym Wydziale Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego za **wyróżniające**.

§ 3

Następna ocena jakości kształcenia na kierunku „biotechnologia” w wymienionej w § 1 jednostce powinna nastąpić w roku akademickim 2019/ 2020.

§ 4

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia uchwały.

§ 5

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Minister Zdrowia,
3. Rektor Uniwersytetu Gdańskiego,
4. Rektor Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
POLSKIEJ KOMISJI AKREDYTACYJNEJ

Marek Rocki